

Dosarul nr. 2ra-882/22
2-20045808-01-2ra-22062022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) D. Crigan
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Chira Constantin în interesele Societății cu Răspundere Limitată ”INOXPLUS”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”INOXPLUS” împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Amiasteel Group” și Grosu Natalia cu privire la încasarea penalităților și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022,

c o n s t a t ă :

La 05 mai 2020, SRL ”INOXPLUS” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”Amiasteel Group” și Grosu Natalia cu privire la încasarea penalităților și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, SRL ”INOXPLUS” a menționat că la 18 martie 2018 a încheiat cu SRL ”Amiasteel Group” contractul de vânzare-cumpărare a materialelor din inox.

De asemenea, a invocat că la 18 martie 2019, a fost încheiat cu Grosu Natalia contractul de fidejusiune la contractul de vânzare-cumpărare, prin care ultima, în calitate de administrator al SRL ”Amiasteel Group” s-a obligat să poarte răspundere în vederea îndeplinirii tuturor obligațiilor contractului de vânzare-cumpărare, inclusiv obligația de achitare a mărfii și penalității în caz de neachitare a prețului mărfii în termen de 21 de zile calendaristice, prevăzut de pct. 2.2. din contract.

Reclamantul a specificat că pârâtul nu și-a îndeplinit obligațiile de a achita prețul stabilit în mărimea și termenul indicat în contract.

Astfel, la 29 ianuarie 2020, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, în adresa pârâtului a fost expediată cererea prealabilă, iar la 27 februarie 2020, SRL "Amiasteel Group" a achitat datoria restantă.

La fel, reclamantul a specificat că pct. 4.2 din contractul de vânzare-cumpărare din 18 martie 2018 prevede că în cazul neîndeplinirii obligațiilor conform pct. 2.2, cumpărătorul este obligat să achite 0,3% din volumul obligației neîndeplinite pentru fiecare zi de întârziere.

Prin urmare, penalitatea contractuală pentru perioada 28 martie 2019 - 12 martie 2020 a constituit suma de 13 582,07 lei

SRL "INOXPLUS" a solicitat încasarea în mod solidar de la SRL "Amiasteel Group" și Grosu Natalia a sumei de 13 582,07 lei cu titlu de penalitate contractuală și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 22 septembrie 2021, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL "INOXPLUS".

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 18 martie 2018, între SRL „INOXPLUS”, în calitate de vânzător și SRL „Amiasteel Group”, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 303.

Potrivit pct. 4.2 din contract, în cazul neîndeplinirii obligațiilor conform pct. 2.2, cumpărătorul este obligat să achite 0.3 % din volumul obligației neîndeplinite pentru fiecare zi de întârziere.

Totodată, instanța de fond a stabilit că la 18 martie 2019, între SRL „INOXPLUS” și administratorul SRL „Amiasteel Group” - Natalia Grosu, în calitate de fidejutor a fost încheiat contractul de fidejusiune.

La fel, instanța de fond a stabilit că potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL „Amiasteel Group” SRL și „INOXPLUS”, se atestă că ultima achitare a fost efectuată la data de 27 februarie 2020.

Concomitent, instanța a constatat că deși achitarea a fost efectuată cu întârziere, fapt recunoscut de părți, SRL „INOXPLUS” a acceptat la 27 februarie 2020 executarea obligației de către SRL „Amiasteel Group” cu întârziere.

Astfel, prima instanță a concluzionat că odată cu acceptarea executării obligației cu întârziere (27 februarie 2020), SRL „INOXPLUS”, în temeiul art. 949 din Codul civil, urma să informeze în scris pârâtul SRL „Amiasteel Group” despre intenția și rezervarea dreptului acestuia de a solicita penalitatea pentru întârzierea executării obligației, fapt care de către instanța de judecată nu a fost stabilit.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, s-a respins apelul declarat de SRL „INOXPLUS” și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 22 septembrie 2021.

La 03 iunie 2022, avocatul Chira Constantin a declarat în interesele SRL "INOXPLUS" recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul SRL "INOXPLUS", în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, precum și faptul că a fost interpretată în mod eronat legea.

De asemenea, recurentul a specificat că în calitate de creditor, și-a rezervat expres dreptul de a solicita penalitatea contractuală prin 2 modalități - la încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr.303 din 18 martie 2019, părțile de comun acord au stabilit un mijloc de garantare a executării obligației ca fiind clauza penală, și anume în pct. 4.2 din contract, care prevede că în cazul neîndeplinirii obligațiilor conform pct. 2.2, cumpărătorul este obligat să achite 0.3 % din volumul obligației neîndeplinite pentru fiecare zi de întârziere.

Respectiv, creditorul și-a rezervat expres dreptul de a solicita penalitatea contractuală în cazul neîndeplinirii obligației de bază de achitare a sumei.

La fel, în cererea prealabilă, s-a menționat expres că în cazul în care cerințele de achitare a sumei restante nu vor fi satisfăcute în termen, SRL „INOXPLUS” își rezervă dreptul de a înainta o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea forțată a sumelor bănești, care include datoria, penalitatea contractuală și cheltuielile de judecată.

Astfel, recurentul a susținut că instanțele de judecată eronat au reținut că SRL „INOXPLUS”, în calitate de debitor, nu și-a rezervat dreptul de a solicita penalitatea pentru executarea obligației cu întârziere, or, prin cererea prealabilă din 29 ianuarie 2020, cât în contractul de vânzare cumpărare, creditorul și-a rezervat expres dreptul de a solicita achitarea restanței la datorie cât și a penalității contractuale.

Deci, instanțele extensiv defavorabil au interpretat prevederile art. 949 din Codul Civil, care prevede dreptul de a cere despăgubire.

Prin urmare, la data achitării datoriei de bază, intimatul cunoștea cu certitudine despre obligația achitării penalității contractuale care a fost convențional stabilită și solicitată expres, fapt de care, instanțele inferioare nu au ținut cont.

Or, interpretarea efectuată de instanțele inferioare precum că creditorul recurent nu urma să accepte executarea în cazul în care debitorul nu a achitat penalitatea, este eronată și contrară principiilor stabilite în contractul de vânzare-cumpărare.

Iar, reieșind din considerentul că obligația a fost executată parțial și debitorul cunoștea despre plata penalității, însă, cu rea-credință nu a executat-o, această parte nestinsă a obligației a fost solicitată prin intermediul instanței de judecată.

La caz, a specificat că deși instanțele de judecată au stabilit existența cererii prealabile din 29 ianuarie 2020, prin care s-a solicitat achitarea datoriei și a penalității contractuale, nejustificat și eronat nu au dat apreciere acestei cereri care prevede expres solicitarea încasării penalității contractuale.

La 22 iunie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către Grosu Natalia la data de 27 iunie 2022 conform avizului de recepție (f.d. 158), iar de către SRL „Amiasteel Group” la 12 iulie 2022, conform avizului de recepție (f.d. 159).

La 25 iulie 2022, SRL „Amiasteel Group” a depus referință la recursul declarat de SRL „INOXPLUS”, prin care a solicitat să fie respins.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 01 martie

2022, fiind expediată în adresa părților prin intermediul poștei electronice la data de 05 aprilie 2022 (f. d. 136).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 03 iunie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Chira Constantin în interesele SRL ” INOXPLUS”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Chira Constantin în interesele Societății cu Răspundere Limitată ” INOXPLUS”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh